

Mennesker med udviklingshæmning og demens – et overset område for demenskoordinatorerne

Af Gry Segoli, adjunkt og uddannelseskonsulent, Københavns Professionshøjskole

Downs Syndrom

”Jeg vidste slet ikke, at det var en mulighed at tilkalde demenskoordinatoren, hvis jeg har behov for sparring omkring en borger!” Udsagnet faldt på en workshop afholdt i forbindelse med Projekt Fremfærd, der er et projekt udbudt af KL, SL og FOA.

Socialt udviklingscenter og Københavns Professionshøjskole står for selve kompetence- og metodeudviklingen, som løber over 2 år. Formålet med projektet er at udvikle personalets kompetencer til at opdage tidlige tegn på demens hos mennesker med udviklingshæmning og udvikle metoder til at løfte kommunernes social- og sundhedsfaglige indsatser til ældre mennesker med udviklingshæmning og demens i bo- og dagtilbud for at skabe øget tryghed og livskvalitet.

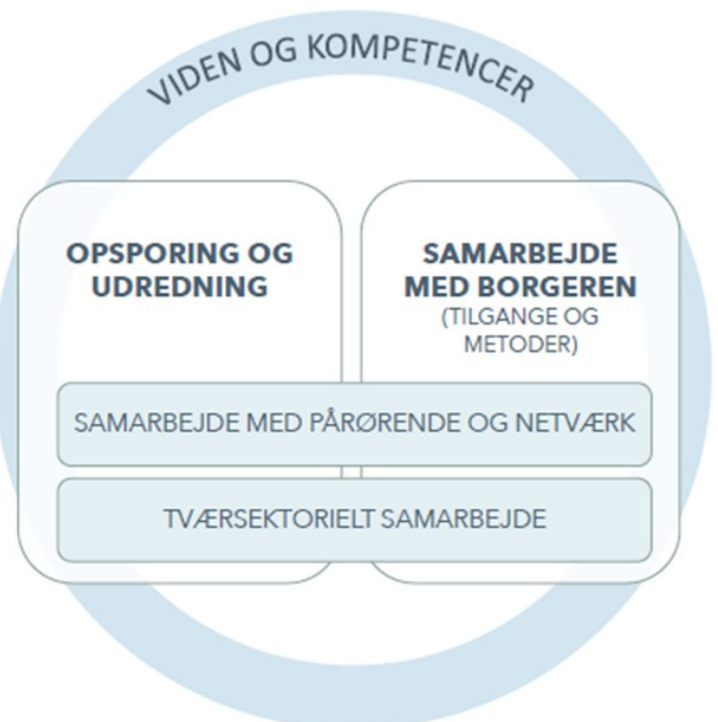
Baggrunden for projektet er, at der i Danmark anslås, at der lever ca. 50.000 mennesker med et udviklingshandicap. Forskellige internationale studier viser, at der er en øget forekomst af demens hos mennesker med udviklingshandicap. Dette er både hos mennesker med Downs syndrom, der på grund af deres medfødte kromosomfejl har en øget forekomst af

Alzheimers demens og hos andre grupper af mennesker med udviklingshandicap.

I takt med at mennesker med udviklingshandicap bliver ældre, og for nogens vedkommende udvikler en demenssygdom, ændres kravene til personalet, der arbejder med mennesker med udviklingshandicap. Der er behov for en systematisk screening for at opdage begyndende tegn på en demenssygdom. En kortlægning i forbindelse med projektet viser meget forskellig praksis omkring screening og udredning. Nogle kommuner laver systematiske screeninger ud fra Trinvold skema, mens andre stadig står overfor at skulle udvikle og implementere dette. Kortlægningen viste generelt, at der er behov for mere viden om demens, demenssymptomer og procedurerne for udredning for demens, for at medarbejderne bedst muligt kan understøtte tidlig opsporing og udredning [1].

Det kalder på et øget samarbejde mellem de sociale og de sundhedsfaglige indsatser i kommunerne, da mennesker med udviklingshandicap typisk er organiseret under de socialfaglige indsatser, hvorimod indsatserne omkring demens er organiseret under det sundhedsfaglige område.

Der er behov for et øget videns-flow mellem de to områder, så alle mennesker med demens har lige adgang til tilbud om råd og vejledning, der er beskrevet

vet i de Sundhedsstyrelsens "Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med demens." [2]

Demenskoordinatorerne i Danmark besidder en stor viden om demens, personcentreret omsorg, rehabilitering og palliation, samt koordinering af komplekse borgerforløb, som forløb i forhold til mennesker med udviklingshandicap og demens er. Derfor er I en vigtig medspiller i arbejdet med og omkring mennesker med udviklingshandicap og demens. I kan understøtte personalet på handicapområdet med viden og sparring om de demensfaglige indsatser, bistå med råd og vejledning til de pårørende, der ofte står i en ny situation, hvor de skal indstille sig på en ændret situation og leve med det dobbelttab, der opstår i for-

bindelse med demenssygdommen. Som demenskoordinator kan du yde sparring i forhold til undervisning af pårørende, hjælpe med et blik på de sundhedsfaglige indsatser og hjælpe med at bygge bro mellem de sektorer med gavn for borgerne.

Bibliografi

- [1] SUS - Social Udviklingscenter, »Udviklingshæmning og demens,« SUS - Social Udviklingscenter, København, 2020.
[2] Sundhedsstyrelsen, »Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med demens,« Sundhedsstyrelsen, København, 2020

Demenspriserne 2021 er åben for indstillinger

Fra den 8. marts til den 12. april kan du indstille medarbejdere og ildsjæle eller et tilbud til Demenspriserne 2021. Priserne overrækkes af social- og ældreministeren til DemensDagene den 10.-11. maj.

Medarbejderprisen går til en medarbejder, der gør en særlig indsats for at skabe glæde, tryghed og værdighed for mennesker med demens. Pårørendeprisen går i stedet til en ildsjæl eller et tilbud/en aktivitet – i offentligt, privat eller frivilligt regi – der gør en ekstraordinær indsats for at inkludere, anerkende og støtte pårørende til mennesker med demens.

Begge prismodtagere får en personlig pengepræmie på 10.000 kr. Derudover modtager vinderen af Medarbejderprisen desuden en præmie på 50.000 kr. til sin arbejdsplads til at videreudvikle det gode faglige og sociale fællesskab omkring arbejdet med demens.

Alle kan indstille til begge priser – lige meget om du er pårørende, selv har en demenssygdom, er kollega, leder, ven eller noget helt andet. Du kan ikke indstille dig selv, men du kan sagtens indstille den samme person eller det samme tilbud/aktivitet flere år i træk. Og du må gerne indstille samme person til begge priser. Indstillingen sker på www.demensprisen.dk.

Priserne overrækkes af social- og ældreminister Astrid Krag den 10.-11. maj ved DemensDagene, der afholdes i Tivoli Congress Center og livestreames.

Prismodtagerne udvælges af en faglig jury, hvori DKDK er repræsenteret - juryen består af:

- Mie Andersen, chefkonsulent i FOA
- Grete Christensen, formand for Dansk Sygeplejeråd
- Lone Vasegaard, formand for Demenskoordinatorerne i Danmark
- Lisbeth Lintz Christensen, medlem af Lægeforeningens bestyrelse og formand for Foreningen af Speciallæger
- Nis Peter Nissen, direktør i Alzheimerforeningen
- Marie Lilja Jensen, chefkonsulent i Ældre Sagen
- Karen Tannebæk, uddannelsesleder ved Nationalt Videnscenter for Demens